

Kulturministeriet, Nybrogade 2, 1203 København K

This is replaced by the Flash content. Place your alternate content here and users without the Flash plug turned off will see this. Content here allows you to leave out noscript tags. Include a link to [bypass the](#)

VI VIL TILBYDE FRISTED FOR FORFULGTE FORFATTERE

Bragt i Jyllandsposten den 16. april 2007

Borgerlige frihedsrettigheder forpligter. Derfor rækker vi nu hånden frem mod de forfattere, journalister og skribenter, der uden for vores lands grænser er forfulgte, fordi de insisterer på at give deres mening til kende. En fribyordning, hvor danske byer giver husly til forfulgte forfattere, skal sætte handling bag ordene.

Af integrationsminister Rikke Hvilshøj og kulturminister Brian Mikkelsen

"At forsvare ytringsfriheden betyder at slås aktivt for den. Helst ved at bruge den, for den, der tier, samtykker. Ytringsfriheden har ingen grænser." Det er ikke hver dag, to ministre fra den borgerlige regering vælger at citere en skribent fra venstrefløjen. Men disse ord fra forfatteren Mikael Witte indrammer præcist, hvad det drejer sig om: Ytringsfriheden er grænseløs. Den lader sig ikke binde af grænsebomme, toldvagter og hegn. De frihedsrettigheder, som udgør grundlaget for vores demokrati, forpligter os til at kæmpe for, at de samme rettigheder skal gælde for alle uanset nationalitet. Det strider mod selve kernen af vores frihedsrettigheder, hvis vi nøjes med at hytte vores eget skind og udelukkende kæmper for ytringsfriheden i vores eget land.

Jyllands-Posten trykte i september 2005 tolv tegninger af profeten Muhammed for at teste, hvorvidt ytringsfriheden herhjemme kun er noget, man finder i skåltaler, eller den reelt er sikkerhedsnettet under vores demokratiske institutioner. Tegningerne affødte voldsomme reaktioner mod Jyllands-Posten fra bl.a. Mellemøsten og satte pressefriheden og ytringsfriheden under et gevaldigt pres. Avisen stod fast på sine rettigheder, ligesom den danske regering med statsministeren i spidsen stod - og står - fast på de grundlæggende frihedsrettigheder, også når presset udefra er massivt. Sagen illustrerede betingelserne i den globale landsby, som vi alle lever i, nemlig at de overvejelser og beslutninger man tager på et dansk dagblads redaktion, kan sætte sindene i kog og rydde forsider i hele verden. Vi lever i en tid, hvor vigtige debatter ikke lader sig begrænse af landegrænser; derfor er det vigtigt, at vi kæmper for, at ytringsfriheden også bliver en global rettighed.

Ordets kraft giver stemme til de magtesløse og sikrer den demokratiske dialog. Før ordet er frit, er der intet demokrati at forsvare. Derfor stiller vi forslag i Folketinget, om at Danmark tilslutter sig den internationale fribyordning. En ordning, der skal sikre forfulgte forfattere mulighed for et sikkert arbejdsophold i en dansk by, langt væk fra dem, der forsøger at stække deres ytringsfrihed. Er der så brug for en sådan ordning? Det utvetydige svar er ja! Ytringsfriheden har stadig trange kår mange steder rundt omkring i verden. I visse gamle sovjetrepublikker, i dele af Afrika og lande i Mellemøsten samt andre steder udøves der censur og repressalier mod de forfattere, der vælger at kæmpe for retten til at ytre deres frie mening. Hvert år bliver forfattere og journalister dræbt, fordi de vælger at kritisere en regering eller modsige magtfulde interessegruppers grundholdninger. Vi kender alle til sagen om forfatteren Salman Rushdie, der måtte gå under jorden med en dødsdom hængende over hovedet, alene fordi han benyttede sig af sin kunstneriske frihed, der paradoksalt nok førte lige luk til ufrihed og forfølgelse. Men desværre er der også mange aktuelle eksempler på den lange liste over forfulgte forfattere. I efteråret blev den russiske journalist Anna Politkovskaya dræbt, og i januar i år gik det ud over den tyrkisk-armenske journalist og redaktør Hrant Dink, der blev skudt ned i Istanbul. Forfølgelsen af forfattere har mange udtryk og ofre. Den kvindelige egyptiske forfatter og erklærede feminist Nawal Al Saadawi er et af dem. Hun har gennem mange årtier skrevet om kvinders rettigheder. Til gengæld er hun blevet mødt med

chikane og censur, hun er blevet fyret fra sit job i staten, har fået forbud mod at udgive bestemte magasiner og har i mange år optrådt på en dødsliste hos ekstreme fundamentalister i Egypten. Så sent som i februar valgte hendes forlægger at trække Nawal Al Saadawis, seneste bog tilbage fra boghandlernes hylder alene med begrundelsen "at den fornærmede folks religiøse følelser". Om forlæggeren var underlagt et politisk pres, kan vi ikke afgøre, men resultatet er det samme: Nawal Al Saadawis ytringsfrihed er kun formel og afhænger fra sag til sag af, om myndighederne og andre magtfulde interesser i Egypten finder det belejligt, at hun bruger sin ytringsfrihed.

Ideen med en dansk fribyordning er at give danske byer mulighed for at tilslutte sig et internationalt netværk af byer, som giver husly og arbejdsro til forfattere og skribenter, som er forfulgt på grund af en indskrænket eller helt fraværende offentlig ytringsfrihed i deres hjemlande - som eksempelvis Nawal Al Saadawi. Netop disse menneskers ord på tryk er ofte den eneste garant for, at der findes en offentlig debat i deres hjemland. En debat, hvor det er muligt at sætte spørgsmålstegn ved magthavernes regeringsførelse eller kritisere andre magtfulde organisationer i samfundet.

Fribymodellen kendes allerede fra en række andre lande, og i øjeblikket har ordningen 17 medlemsbyer, der alle er organiseret i det internationale netværk ICORN (International cities of refuge network). Netværket tæller så forskellige byer som Barcelona, Frankfurt, Stockholm, Edinburgh, Stavanger, Hannover, Mexico City og Oslo. ICORN har specialiseret sig i at lokalisere de forfulgte forfattere og etablere kontakt mellem forfatterne og værtsbyerne. Byer, der tilslutter sig ICORN, påtager sig at stille en møbleret bolig til rådighed for forfatteren og en eventuel familie, samt at understøtte vedkommende økonomisk under et toårigt ophold.

Fra statslig side vil etableringen af en fribyordning forudsætte, at de pågældende forfattere kan få en opholdstilladelse her i landet. Vi vil også tage initiativ til, at der etableres en støtteordning for det samlede projekt. Derfor stiller vi forslag i Folketinget om at indføre en ny bestemmelse i udlændingeloven. En lovbestemmelse, der sikrer opholds- og arbejdstilladelse i den periode, hvor forfatteren er tilknyttet fribyordningen. Ved at give de forfulgte forfattere ophold her i landet engagerer vi Danmark i en aktiv kamp for ytringsfrihed på verdensplan. Opholdet vil give forfatterne mulighed for et pusterum. Et frirum for den konstante pusten i nakken af myndigheder eller andre grupperinger, der forsøger at knægte ytringsfriheden i hjemlandet. Samtidig vil den skrivende få mulighed for at opretholde sit engagement i sit eget lands problemstillinger.

De byer, der vælger at deltage i fribyordningen, er på en og samme tid med til støtte en global kamp for ytringsfrihed, og får muligheden for at udvikle den lokale kulturprofil ved at få en udenlandsk forfatter som fast bosiddende gæst. Nu tager vi i regeringen initiativet til, at det lovmæssige kommer på plads, og inviterer samtidig alle byer og kommuner, samt fonde eller private virksomheder, der ønsker at bakke op om initiativet til, at byde ind og melde sig med organisatorisk og økonomisk støtte. For yderligere at sætte gang i denne proces vil Kulturministeriet også bidrage økonomisk til ordningen. På nuværende tidspunkt har der allerede været kontakt til flere parter, og indtil videre har vi kun fået positive reaktioner. Det tyder med andre ord på, at hele ideen om, at Danmark skal være med forrest i kampen for ytringsfriheden, har en bred klangbund i det danske samfund.

Vi har løbende i processen rådført os med de danske organisationer, som beskæftiger sig med netop dette område. Det gælder Dansk PEN, der har udgivet en rapport om fribyer, som vi har nærlæst med interesse og ladet os inspirere af. Det gælder også Trykkefrihedsselskabet, der har bidraget med kompetencer og indsigt i de internationale problemstillinger, når det gælder forfulgte forfattere.

Ytringsfriheden er som sagt og skrevet i mange sammenhænge en mærkesag for regeringen. Nu sætter vi handling bag ordene og opfordrer alle til at være med til at gøre Danmark til et fristed for forfulgte forfattere.

Kulturministeriet, Nybrogade 2, 1203 København K

This is replaced by the Flash content. Place your alternate content here and users without the Flash plug turned off will see this. Content here allows you to leave out noscript tags. Include a link to [bypass the](#)

PRESSEMEDDELELSE

17. APRIL 2007

BRIAN MIKKELSEN OG RIKKE HVILSHØJ VIL OPRETTE FRIBYER FOR FORFULGTE FORFATTERE

Kulturministeren og Integrationsministeren tager i fællesskab initiativet til at etablere en fribyordning for forfulgte forfattere.

Dette betyder, at danske byer får mulighed for at tilslutte sig ICORN - det internationale netværk af byer, som giver husly og arbejdsro til forfattere og skribenter, der er forfulgte på grund af en indskrænket eller helt fraværende offentlig ytringsfrihed i deres hjemlande.

De pågældende forfattere sikres en midlertidig opholdstilladelse her i landet. Og samtidig vil ministrene tage initiativ til, at der etableres en støtteordning for det samlede projekt. Ministerene inviterer alle byer og kommuner, fonde og private virksomheder, som ønsker at bakke op om initiativet til at melde sig og byde ind med organisatorisk og økonomisk støtte. Kulturministeriet vil for at sætte yderligere gang i processen også bidrage økonomisk til ordningen.

Fribymodellen kendes allerede fra en række andre lande, og i øjeblikket har ordningen 17 medlemsbyer, der alle er organiseret i det internationale netværk ICORN (International cities of refuge network) og tæller så forskellige byer som Barcelona, Frankfurt, Stavanger, Edingburg og Mexico City.

Integrationsminister Rikke Hvilshøj og kulturminister Brian Mikkelsen udtaler:

”De frihedsrettigheder, som udgør grundlaget for vores demokrati, forpligter os til at kæmpe for, at de samme rettigheder skal gælde for alle uanset nationalitet. Det strider mod selve kernen af vores frihedsrettigheder, hvis vi nøjes med at hytte vores eget skind og udelukkende kæmper for ytringsfriheden i vores eget land. Vi lever i en tid, hvor vigtige debatter ikke lader sig begrænse af landegrænser; derfor er det vigtigt, at vi kæmper for, at ytringsfriheden også bliver en global rettighed.”

Yderligere oplysninger:

Særlig rådgiver i Integrationsministeriet Søren Møller Andersen, tlf: 33 95 58 48

Pressechef i Kulturministeriet Martin Østergaard-Nielsen, tlf: 33 92 35 98